

Osnove verjetnosti in statistike

Zvezne porazdelitve

Asistent dr. Kristina Veljković

ENAKOMERNA PORAZDELITEV

- ▶ Vsi izidi na intervalu $[a, b]$ so enako verjetni.
- ▶ Slučajna spremenljivka X je enakomerno porazdeljena, $X \sim \mathcal{U}[a, b]$.

ENAKOMERNA PORAZDELITEV

- ▶ Vsi izidi na intervalu $[a, b]$ so enako verjetni.
- ▶ Slučajna spremenljivka X je enakomerno porazdeljena, $X \sim \mathcal{U}[a, b]$.
- ▶ Gostota verjetnosti $p_X(x) = \frac{1}{b-a}$, $x \in [a, b]$.
- ▶ Porazdelitvena funkcija $F_X(x) = \frac{x-a}{b-a}$, $x \in [a, b]$.
- ▶ Pričakovana vrednost $E(X) = \frac{a+b}{2}$.
- ▶ Disperzija $D(X) = \frac{(b-a)^2}{12}$.

Primer 1. (Zbirka) Avtobus vozi na 10 minut, na postajo pridemo naključno. Naj bo X čas čakanja na avtobus.

- a) Določi $F_X(x)$ in $p_X(x)$.
- b) Koliko verjetno bomo čakali manj kot 5 minut?
- c) Koliko verjetno bomo čakali več kot 7 minut?

Primer 2. (Zbirka) Na štoparici imamo oznake za natančnost 0.2 sekunde. Pri merjenju čas zaokrožimo na najbližjo oznako. Naj bo X absolutna napaka izmerjenega časa v sekundah.

- Določi porazdelitev $F_X(x)$.
- Koliko verjetno bomo naredili napako vsaj 0.05 sekund?

EKSPONENTNA PORAZDELITEV

- ▶ Slučajna spremenljivka X - čas med zaporednima dogodkoma, pri čemer so dogodki neodvisni in se pojavijo s konstantno stopnjo λ (ang. *rate*).
- ▶ λ - povprečno število dogodkov na izbrano časovno enoto.
- ▶ Slučajna spremenljivka X je eksponentno porazdeljena, $X \sim \mathcal{E}(\lambda)$.

EKSPONENTNA PORAZDELITEV

- ▶ Slučajna spremenljivka X - čas med zaporednima dogodkoma, pri čemer so dogodki neodvisni in se pojavijo s konstantno stopnjo λ (ang. *rate*).
- ▶ λ - povprečno število dogodkov na izbrano časovno enoto.
- ▶ Slučajna spremenljivka X je eksponentno porazdeljena, $X \sim \mathcal{E}(\lambda)$.
- ▶ Gostota verjetnosti $p_X(x) = \lambda e^{-\lambda x}$, $x \geq 0$.
- ▶ Porazdelitvena funkcija $F_X(x) = 1 - e^{-\lambda x}$, $x \geq 0$.
- ▶ Pričakovana vrednost $E(X) = \frac{1}{\lambda}$.
- ▶ Disperzija $D(X) = \frac{1}{\lambda^2}$.

Primer 3. Dolžina telefonskega klica v minutah je eksponentna slučajna spremenljivka X s parametrom $\lambda = \frac{1}{10}$. Če nekdo pride tik pred vami na javno telefonsko govorilnico, kolikšna je verjetnost, da boste morali počakati

- a) več kot 10 minut?
- b) med 10 in 20 minutami?

Primer 4. (Zbirka) Na malo obiskanem spletnem strežniku je v povprečju 5 obiskov na uro. Administrator se loti vzdrževalnih del.

- a) Koliko je pričakovan čas do naslednjega obiska?
- b) Največ koliko časa je lahko strežnik nedosegljiv, da z verjetnostjo več kot 90% v tem času ne bo nobenega obiska?